

Als om hun motto 'de zon schijnt voor iedereen' kracht bij te zetten, dragen veel Jordanezen van oudsher flakkerende stenen aan hun lijf.

Zo ook in café De Jordaan. TEKST PETRA HUNSCHE · FOTOGRAFIE SANDER HEEZEN

Ónder de diamanten!

Midden op de Elandsgracht, in café De Jordaan, maakt de grote zwarte kroegbaas koffie voor een groepje skaters die er gezellig komen ontbijten. Eddy Watson ('ik ben een feestbeest') staat al na twee minuten historische verhalen te vertellen over de eerste skatebanen die de stad heeft gekend, op het oude Waterlooplein bijvoorbeeld. De jongelui hangen aan zijn lippen, en af en toe hangen ze met hun bovenlijf op tafel van het lachen om de mimiek die Watson, als een rasacteur, tentoon spreidt.

Bij het woord 'diamant' begint hij meteen over de grote armoede vroeger in de Jordaan. 'Vandaar alle blingbling, daarvoor ben je hier aan het goede adres.' Hij laat een paar goed gevulde handen zien, vol gouden ringen met gekleurde stenen. Aan zijn duim draagt hij een indrukwekkende witgouden ring, een soort wiel, bezet met briljantjes. 'Van de Vrijmetselaars. Mijn vader was er al lid van, ik ook, ze hebben ook een zwarte loge', vertelt Watson achter de bar, onder een grote foto van André Hazes. Later wijst hij op zijn smartphone de moderne website van de Vrijmetselaars aan.

Praathuis

Hij voelt zich helemaal thuis in de buurt, maar een echte Jordanees wordt hij nooit, zegt-ie, dan moet je hier geboren zijn. 'Hé, kijk eens, daar komt me meissie binnen, die zit ónder de diamanten. Me hele schoonfamilie trouwens', zegt Watson. Later op de vrijdagmiddag lijkt het café wel een clubhuis, zoveel bezoekers zitten er saamhorig te roken, te drinken en te geinen. 'We noemen het hier ook wel

Praathuis', verklaart de kroegbaas die zich met zijn grote lijf soepel door de menigte beweegt. Italiaanse koffie, fijne appeltaart en het eerste borreltje komen op tafel.

Café De Jordaan wordt sinds twintig jaar uitgebaat door de kinderen van de hechte Jordanese familie Lachterop en hun partners. Oud-wielrenner Toon Lachterop overleed anderhalf jaar geleden op 76-jarige leeftijd. Van die generatie is nu alleen nog zijn weduwe Greet Lachterop in het café te vinden. Ook andere alleenstaanden en weduwen, van binnen en buiten de buurt, bezoeken het café voor de gezelligheid, soms samen met hun kinderen. Café De Jordaan speelt een hoofdrol bij de feesten en festivals op de Elandsgracht en heeft een bepaalde warmte en saamhorigheid in de Zuid-Jordaan teruggebracht.

Groeidiamant

Greet van Lachterop, in de buurt Tante Greet genoemd, zit alleen aan een tafeltje te genieten van haar eerste kopje koffie. 'Wil je mijn diamanten zien?' vraagt ze vriendelijk en ze steekt haar linkerhand uit met in het midden een flinke gouden ring, bezet met een strik vol kleine diamanten. 'Dit is een antieke

strikking, die zijn nog steeds heel gewild, maar ze worden niet meer gemaakt', vertelt ze. 'Ik heb 'm vroeger ge-orven, van een tante uit de Bloemstraat.'

Tante Greet vertelt hoe zij opgroeide in de Laurierstraat, als jongste van een gezin van elf kinderen, waarvan de moeder weduwe was. Ze herinnert zich de schrijnende armoede en vooral hoe hard haar moeder moest werken. In de buurt was het gebruikelijk, vertelt ze, dat meisjes als ze jarig waren een ringetje kregen met een kleine diamant, die ze elk jaar lieten vergroten. 'Een groeidiamant noemde je dat.' Zij kreeg zo'n ring pas van haar man toen ze hoog en breed getrouwd was op haar 23ste verjaardag.

Ze pakt het grote goud-met-diamanten-hart dat om haar hals hangt en laat het zien. 'Dit heb ik gekregen toen we twaalfenhalf jaar getrouwd waren. Mijn man had een vaste baan bij Wastora, hij liet de diamant op mijn ring een paar keer vergroten, drie keer geloof ik. Zelf werkte ik in de kantine van Duyvis, zo konden we sparen en hebben we een appartement in Spanje gekocht. Toen mijn dochter daar later ging wonen met haar eerste man, heeft ze de ring van mij ge-orven.'

Opstand in de Jordaan

Tussen de vele joodse diamantairs zaten vroeger ook een paar christelijke diamantbedrijven, gevestigd in de Jordaan en in de Pijp. Diamantslijpers van zo'n bedrijf in de Jordaan namen tijdens de grote crisis op 5 november 1894 het voortouw tot een staking. Op 8 november volgde de

hele diamantindustrie, twee dagen later waren de onderhandelingen rond en kregen de werknemers meer loon. Deze staking vormde het begin van de Algemeene Nederlandsche Diamantbewerkerbond. De geschiedenis ervan is terug te vinden in het archief van de ANDB, via de website van het Internationaal Instituut voor Sociale Geschiedenis, iisg.nl